

Preekserie: Genesis – Van Eden naar Egypte Onderweg naar zondag 7 juni 2026: 'Van put naar paleis'

In de weken tot aan de zomer kijken we naar de hoofdstukken 25 tot en met 50, het slot van Genesis. We kijken daarin naar de geschiedenis van Abrahams nakomelingen Isaak, Jakob en Jozef.

*****

Hoe werkt 'Samen naar Zondag'? Maak een keuze uit een of meer van de volgende onderdelen:

1. **Zelf ontdekken**

Je overdenkt zelf het Bijbelgedeelte en kunt hierbij gebruik maken van een van de bijbelstudiemethodes. Als het vragen oplevert, noteer ze en probeer antwoorden te vinden. Neem je vragen en bevindingen mee naar je kring!

2. **Aanvullende teksten en suggesties**

Deze teksten en suggesties helpen je om na te denken over het Bijbelgedeelte en het thema.

3. **Meer toelichting en gespreksvragen**

Om je nog meer te helpen vind je hier een korte uitwerking van het thema en het Bijbelgedeelte en vragen om met elkaar op kring te bespreken.

1. Zelf ontdekken

Bijbeltekst: Genesis 41:37-52 (NBV21)

³⁷ Zowel de farao als zijn dienaren stemden met dit voorstel in. ³⁸ 'Zouden we ooit iemand kunnen vinden als deze man, iemand die zo vervuld is van Gods geest?' zei de farao tegen hen. ³⁹ Toen richtte hij zich weer tot Jozef: 'Aangezien God u dit allemaal bekend heeft gemaakt, is er vast niemand die zo verstandig en wijs is als u. ⁴⁰ U vertrouw ik het bestuur van mijn paleis toe, en heel mijn volk zal doen wat u beveelt. Alleen door de troon zal ik boven u staan.' ⁴¹ Hij vervolgde: 'Hierbij stel ik u aan over heel Egypte,' ⁴² en hij deed zijn zegelring af, schoof die aan Jozefs vinger, gaf hem kleren van fijn linnen en hing hem een gouden keten om de hals. ⁴³ Hij liet hem rondrijden in de op een na mooiste wagen die hij bezat, en voor Jozef uit gingen dienaren die riepen: 'Eerbied!' Zo stelde hij Jozef aan over heel Egypte. ⁴⁴ 'Ik ben de farao,' zei hij, 'maar zonder uw toestemming zal niemand in heel Egypte ook maar één stap verzetten.' ⁴⁵ Hij gaf Jozef de naam Safenat-Paneach, en hij gaf hem Asnat tot vrouw; zij was een dochter van Potifera, een priester in Heliopolis. Jozef reisde heel Egypte door. ⁴⁶ Dertig jaar oud was hij toen hij in dienst kwam bij de farao, de koning van Egypte. Jozef verliet het koninklijk paleis om het hele land te doorkruisen.

⁴⁷ In de zeven jaren van overvloed kon er in het land volop worden geoogst. ⁴⁸ Al het voedsel dat Egypte in die zeven jaar voortbracht, werd verzameld en in de steden opgeslagen; in elke stad sloeg men de opbrengst van de omliggende akkers op. ⁴⁹ Het graan dat Jozef bijeenbracht, was als het zand bij de zee: het was zo veel dat men maar ophield de voorraad te tellen, want er was geen tellen meer aan.

⁵⁰ Nog voordat de periode van hongersnood aanbrak, kreeg Jozef twee zonen bij Asnat, de dochter van Potifera, de priester uit Heliopolis. ⁵¹ Zijn eerstgeborene noemde hij Manasse, omdat God hem al zijn ellende en het gemis van zijn familie had doen vergeten. ⁵² Het tweede kind noemde hij Efraïm, 'want,' zei hij, 'God heeft mij vruchtbaar gemaakt in dit land, waar ik zoveel te verduren heb gehad.'

2. Aanvullende teksten en suggesties

Genesis 45:50

Maar blijf kalm en maak jezelf geen verwijten dat jullie mij verkocht hebben en dat ik hier ben terechtgekomen, want God heeft mij voor jullie uit gestuurd om jullie leven te redden.

Genesis 50:20

Jullie hadden kwaad tegen mij in de zin, maar God heeft dat ten goede gekeerd, om te bewerken wat er nu gebeurt: dat een groot volk in leven blijft.

Spreuken 11:3

Wie eerlijk leeft, heeft zijn onkreukbaarheid als gids, wie onbetrouwbaar is, gaat aan zijn oneerlijkheid ten onder.

Jesaja 55:8-9

⁸ Mijn plannen zijn niet jullie plannen, en jullie wegen zijn niet mijn wegen – spreekt de HEER. ⁹ Want zo hoog als de hemel is boven de aarde, zo ver gaan mijn wegen jullie wegen te boven, en mijn plannen jullie plannen.

Handelingen 7:9-10

⁹ Omdat de stamvaders jaloers waren op Jozef, verkochten ze hem als slaaf aan de Egyptenaren. Maar God beschermde hem ¹⁰ en redde hem uit alle nood door hem in de gunst te laten komen bij de farao, de koning van Egypte, die hem wegens zijn wijsheid belastte met de leiding over Egypte en over zijn hele hofhouding.

Romeinen 5:3-5

³ En dat niet alleen, we laten ons zelfs voorstaan op de ellende die we ondervinden, omdat we weten dat ellende tot volharding leidt, ⁴ volharding tot betrouwbaarheid, en betrouwbaarheid tot hoop. ⁵ Deze hoop zal niet worden beschaamd, omdat Gods liefde in ons hart is uitgegoten door de heilige Geest, die ons gegeven is.

Romeinen 8:28

En wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede.

Filippenzen 4:19

Mijn God zal uit de overvloed van zijn majesteit elk tekort van u aanvullen, door uw eenheid met Christus Jezus.

Jakobus 1:12

Gelukkig is de mens die in de beproeving staande blijft. Want wie de proef doorstaat, ontvangt als lauwerkrans het leven, zoals God heeft beloofd aan iedereen die Hem liefheeft.

Suggestie 1

Vragen kunnen helpen om een Bijbelgedeelte beter te begrijpen.

Bijvoorbeeld algemene vragen zoals:

- Wat gebeurt er?
- Wat gebeurt hiervoor en wat erna?
- Waarom gebeurt dit of waarom zegt iemand dit?
- Waarom staat dit in de Bijbel?

Bedenk zelf vragen die je over Genesis 41:37-52 kunt stellen. Probeer de vragen met elkaar te beantwoorden.

Suggestie 2

Welke gedachte uit Genesis 41:37-52 spreekt jou het meest aan en waarom? Welke van de aanvullende teksten sluiten bij die gedachte aan? Of kun je zelf een aanvullende tekst bedenken die hierbij aansluit?

3. Meer toelichting en gespreksvragen

Na Genesis 37, waarin Jozef door zijn broers in een put gegooid is, zijn we aanbeland bij hoofdstuk 41. In de hoofdstukken ertussen wordt verteld hoe Jozef door zijn broers verkocht wordt aan handelaren en in Egypte terechtkomt, waar hij eerst als slaaf bij Potifar dient en daarna, door een valse beschuldiging, in de gevangenis belandt. In de gevangenis legt hij dromen uit, en uiteindelijk wordt hij bij de farao gebracht om diens dromen te verklaren. Jozef legt uit dat er zeven jaren van overvloed zullen komen, gevolgd door zeven jaren van hongersnood, en adviseert farao om voorraad op te slaan.

In Genesis 41:37-52 lees je hoe farao Jozef aanstelt over heel Egypte na de uitleg van de dromen, hem grote macht en eer geeft, en hoe Jozef

tijdens de zeven jaren van overvloed koren verzamelt. Jozef krijgt van farao een Egyptische naam. Hij krijgt de dochter van een Egyptische priester tot vrouw. In een omgeving waarin het gewoon was om Egyptische goden te dienen blijft Jozef trouw aan zijn God. Dat blijkt ook uit de namen die hij zijn twee zonen geeft: Manasse en Efraïm.

Vraag 1

In Genesis 41:39 zegt farao tegen Jozef dat er vast niemand is die zo verstandig en wijs is als Jozef. Farao erkent in ditzelfde vers dat het God is die dit allemaal aan Jozef bekend heeft gemaakt.

Hoe zou farao weten dat de wijsheid van Jozef van God komt? Kijk naar Genesis 40 vers 8 en Genesis 41 de verzen 16, 25, 28 en 32.

Vind jij het fijn of juist ongemakkelijk als iemand je complimenten geeft over iets waar je goed in bent? Hoe kun jij voor die dingen God de eer geven?

Vraag 2

Jozef krijgt van farao een ring, kleding, een wagen, een nieuwe naam en een hoge positie, maar in de manier waarop hij zijn zonen noemt, blijft hij God de eer geven: Manasse en Efraïm. Wat is de betekenis van die namen? (zie Genesis 41 vers 51 en 52).

Is er in jouw verleden pijn waar je nog niet echt los van bent, en waar je God om genezing en “vergeten” mag vragen?

Zie jij plekken in je leven waar het nog steeds voelt als “land waar ik zoveel te verduren heb gehad”, maar waar God je misschien tóch vruchtbaar wil maken?

Vraag 3

Jozef krijgt een Egyptische naam en vrouw, woont in een vreemd land, maar zijn leven is duidelijk gericht op God. Over zijn overgrootouders Abraham en Sara staat in Hebreeën 11:13 dit:

Zij allen zijn in geloof gestorven; wat hun beloofd was hebben ze geen werkelijkheid zien worden, ze hebben slechts een glimp ervan begroet, en ze zeiden van zichzelf dat zij op aarde leefden als vreemdelingen en gasten.

In Johannes 17:14-16 bidt Jezus dit voor Zijn leerlingen:

¹⁴ Ik heb hun uw woord doorgegeven. De wereld haat hen, omdat ze niet bij de wereld horen, zoals ook Ik niet bij de wereld hoor. ¹⁵ Ik vraag niet of U hen uit de wereld weg wilt nemen, maar of U hen wilt beschermen

tegen hem die het kwaad zelf is. ¹⁶ Ze horen niet bij de wereld, zoals Ik niet bij de wereld hoor.

Herken je het dat je wel in de wereld leeft maar niet bij de wereld hoort? Hoe kun jij in jouw “Egypte” (werk, school, maatschappij) herkenbaar blijven als iemand die op God vertrouwt?

***

Het leven van Jozef kende bergen en dalen. Hij ging nadat hij door zijn broers in de put gegooid was een onzekere toekomst tegemoet. Waar hij ook terecht kwam, steeds bleef hij op God vertrouwen. Achteraf kun je zien hoe God alles geleid heeft.

Een mooi lied om te lezen of misschien te zingen is ‘Wat de toekomst brengen moge’

*Wat de toekomst brengen moge, mij geleidt des Heren hand;
moedig sla ik dus de ogen naar het onbekende land.
Leer mij volgen zonder vragen; Vader, wat Gij doet is goed!
Leer mij slechts het heden dragen met een rustig, kalme moed!*

*Heer, ik wil uw liefde loven, al begrijpt mijn ziel U niet.
Zalig hij, die durft geloven, ook wanneer het oog niet ziet.
Schijnen mij uw wegen duister, zie, ik vraag U niet: waarom?
Eenmaal zie ik al uw luister als ik in de hemel kom!*

*Laat mij niet mijn lot beslissen: zo ik mocht, ik durfde niet.
Ach, hoe zou ik mij vergissen, als Gij mij de keuze liet!
Wil mij als een kind behand'len, dat alleen de weg niet vindt:
neem mijn hand in uwe handen en geleid mij als een kind.*

*Waar de weg mij brengen moge, aan des Vaders trouwe hand,
loop ik met gesloten ogen naar het onbekende land.*

